

Caur ērkšķiem uz zvaigznēm

Foto - E. Gabranovs

Jaunais talants. Tilžēnietis Martijs Krakops (foto - pie šaha galdiņa no kreisās) nezaudēja nevienu spēli, turklāt startējot pieaugušo grupā.

Edgars Gabranovs

Jūlija nogalē Tilžā ikgadējā Balvu novada atklātajā šaha turnīrā pie galdiņiem sēdās trīsdesmit šahisti, lai divās dienās apliecinātu savas prasmes populārā stratēģijas galda spēlē, kas pazistama visā pasaulē. Sacensību galvenais tiesnesis Anatolijs Jasinskis, spriežot par šahistu sastāvu, atzina, ka gaidāmas spraigas cīņas.

A. Jasinskis ir pārliecināts, ka labam šahistam jāspēj pēc iespējas lielākos turnīros, turklāt ar iespējami spēcīgākiem šīs spēles virtuoziem: "Naivi gaidīt augstus rezultātus, spēlējot tikai savā paziņu lokā vai tikai sava novada ietvaros." Tiesneša teikto apliecina tilžēnieša Martija Krakopa izaugsmes piemērs, kurš jau no mazām dienām spēlē dažādos Latvijas mēroga turnīros. Interesanti, ka pirms šī gada Balvu novada atklātā čempionāta sportisti kuluāros sprieda, ka čempiona titulu visticamāk izcīnīs Martijs Krakops vai balvenietis Kaspars Circenis. Pirms čempionāta Kaspars, lūgts prognozēt, kā beigsies cīņa ar gados jaunāko Martiju, atzina, ka paredz spraigu cīņu. "Padoties negrasos," viņš piebilda. Šogad K. Circenis aizvadījis mierīgu sporta sezonu, piedaloties 3 turnīros. Viņš neslēpj, ka laika atliek arvien mazāk, jo darbojas

zemessargos. Spriežot par laba šahista vērtīgākajām īpašībām, Kaspars min uzņēmību un pacietību. Un tās acimredzot Martijam netrūkst. Kā nu ne, ja septiņās spēlēs viņš izcīnīja septiņas uzvaras. "Viņa šaha spēles prasmes atbilst pieaugušo grupas līmenim, pat augstākas," K. Circenis secina. Pirmo vietu M. Krakopam piešķīra jauniešu grupā (no 2007. gada līdz 2011. gadam dzimušie), kaut gan reāli viņš spēlēja pieaugušo grupā, nezaudējot nevienā kārtā. Pieaugušo grupā pirmo vietu, kā paredz sacensību nolikums, izcīnīja balvenietis K. Circenis, aiz sevis atstājot rēzekniešus Germanu Aliku un Lauri Lazovski.

To, ka Balvu novada atklātā čempionāta šahā līmenis patiesi ir augsts, liecina arī tiesnešu sastāvs. Tilžā gan spēlēja, gan sacensības tiesāt palīdzēja Kristīne Gruznova (15 gadi) no Maltas, kura šogad nokārtoja nacionālās kategorijas tiesneša eksāmenu, tajā piedaloties starptautiskajam FA tiesnesim A. Jasinskim. Viņa atzīst, ka pirmo reizi tiesneša pienākumus sākusi veikt tieši Balvu novada atklātajā šaha turnīrā: "Kopš 2023. gada esmu ikmēneša tempoturnīra "Malta-2023" galvenā tiesnese. Man tas patīk. Septembrī došos uz Rumāniju, kur pirmo reizi startēšu Eiropas čempionātā. Tiesa, šahistes statusā." Taujāta, vai meitenes zaudējumus nepārdzīvo emocionālāk nekā puīši, Kristīne atsmaidīja, paskaidrojot, ka neveiksmes motivē turpināt cēsties un vēl vairāk mācīties. Viņa ir pārliecināta, ka izaugsmes pamatu pamats ir iespēja regulāri spēlēt ar spēcīgākiem šahistiem.

Paziņojums

Saeimas deputāte
Līga Kozlovska
4. augustā plkst. 16.00
Balvu Kultūras un atpūtas centrā aicina uz tikšanos Balvu novada iedzīvotājus, lai pārrunātu **Balvu slimnīcas pastāvēšanas perspektīvas.**

Nākamajā adugumā

- **Kas gaidāms 1. septembrī? Izglītības ministres vizīte Latgalē**
- **Atklāj vides objektu "Baltā sirds" Svētki "Mana sirds Viļakai!"**

Īsziņas

Mūsējiem labi rezultāti

Latvijas čempionāta rollerslēpošanā 1. posmā klasiskajā soli Ēriks Circens 10,4 km distancē V20 grupā ieguva 4. vietu, bet Jānis Dokāns 5,4 km distancē V40 grupā ierindojās 2. vietā. Savukārt slīdsoli Ē. Circens ieguva 3. vietu un J. Dokāns – 2. vietu. Sacensību noslēgumā apbalvoja ziemas ranga slēpotājus, tostarp J. Dokānu, kurš V40 grupā kopvērtējumā ieņēma 1. vietu.

Pieaug saslimstība

Slimību profilakses un kontroles centra speciālisti atgādina, ka vasarā pieaug saslimstība ar zarnu trakta infekcijām (salmoneloze, kampilobakterioze, pārtikas toksikoinfekcijas u. c.). Šī tendence ir cieši saistīta ar pārtikas pagatavošanu nepiemērotos apstākļos ārā, neatbilstošu pagatavotā ēdiena uzglabāšanu, nepietiekamu personīgās higiēnas prasību ievērošanu un karstā laika ietekmi uz baktēriju savairošanās ātrumu pārtikas produktos.

Nedēļas jautājums

Kā vērtējat Veselības ministrijas plānu pārtraukt dzemdību palīdzību Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā?

Edgars Gabranovs

ALEKSANDRA no Rīgas: – Protams, ka nedrīkst slēgt dzemdību nodaļu. Šodien pat nācās meklēt medicīnisko palīdzību Balvu slimnīcā, kur to arī saņēmu. Ja Rīgā būtu jāgaida 3-4 stundas, tad Balvos mani apkalpoja ātri, turklāt arī kvalitatīvi. Man ļoti patīk Balvi, kur nevalda stress un steiga. Dzemdību nodaļa nodrošina drošības sajūtu jaunajām māmiņām, kā arī jauniem cilvēkiem un jaunām ģimenēm rada pārliecību, ka Balvos palīdzību varēs saņemt. Un kas tagad? Tas ir mudinājums braukt projām.

INGA ŠUBENIECE no Balviem: – Ļoti negatīvi. Kad pirmo reizi šo informāciju uzsklausīju TV "900 sekundēs", nospriedu, tas ir ārprāts. Dzemdību nodaļa nesen ir moderni izremontēta, tāpat ir moderns aprīkojums un profesionāls kolektīvs. Slēgšanas gadījumā jaunajām māmiņām būs jārēķinās ar 100 km

attālumu līdz pakalpojuma sniegšanai. Balvu dzemdību nodaļu atceros ar siltu smaidu un sirsnību. Arī skolas plāno reformēt. Rodas iespāids, ka politiķi nespēj sakarīgi spriest.

SANDIS no Madonas: – Slikti. Arvien vairāk izskan informācija, ka mazpilsētās plāno kaut ko slēgt un slēgt. Plāno ķerties arī pie skolām. Viennozīmīgi politiķi paraksta spriedumu pilsētām ārpus Rīgas, jo jaunieši būs spiesti doties projām. Kā nu ne, ja visi vēlas dzīvot drošā vidē, kur pieejami dzīvei nepieciešamie pakalpojumi. Ar ko sliktāki balvenieši? Balvi patiesi ir jauka pilsētiņa, par ko šodien, šeit ciemojoties,

pārliecinājāmies.

INESE PUNDURE no Balviem: – Tas būs ļoti, ļoti slikti. Abi dēli Armands un Kaspars dzimuši Balvos. Vai kāds domā, kā klāsies, piemēram, vientuļām māmiņām? Ne visiem ir personīgais transports un iespējas. Politiķi neizprot situāciju arī skolu jautājumā. Nav skolas, nav medicīnas – nebūs arī jauniešu. Lūdzu, veselības ministre, vēlreiz apdomājiet šo jautājumu un nepieļaujiet kļūdu, kas nākotnē var atspēlēties! Gluži pretēji jādomā, kā stiprināt Latviju, nevis tikai lielpilsētas.

KRISTĪNE AUGUSTĀNE no Rīgas: – Pati esmu ārste un nereti palīdzu terapijas nodaļā Balvos. Lēmumu vērtēju negatīvi, jo nevienam nav noslēpums, ka dzemdībās nereti visu nosaka laiks. Var notikt sarežģījumi un indikācijas, arī letāli gan māmiņai, gan bērniņam. Slēdzot dzemdību nodaļu, mēs riskējam ar jaundzimušo drošību. Tas ietekmēs arī jauniešu vēlmi dzīvot vai nedzīvot Balvos, nerunājot par topošo māmiņu emocionālo stāvokli. Brīdī, kad būs nepieciešams arī morāls atbalsts, tas iespējams izpaliks.

MANA NEDĒĻA

Trešdien bija dzimšanas diena. Pēc horoskopa esmu lauva, bet dzimis - Pērtiķa gadā. Nav gluži tā, ka zodiaka zīmju raksturojumiem ticētu, bet zināmas rakstura iezīmes atbilst. Pagājušajā sestdienā biju skaistās kāzās, kurās gredzenus mija dzīvesbiedres krustdēls. Šobrīd baudu atvaļinājumu, kuru veltu, lai sakoptu mājas apkārtni, darbotos piemājas dārzā, bet ne tikai! Proti, mēdzu teikt, ka viss skaistais un īsteni patiesais ir labi aizmirsts vecais. Šajos vārdos slēpjas viena no manām lielākajām vērtībām – mīlestība uz senām lietām. Esmu īpašnieks 1967.gada motociklam "Jawa" un vecajam, labajam žigulītim "VAZ - 2101", kuru tautā dēvē par *kapeiku*. Abus pieredzējušos dzelzs rumakus uzturu maksimāli labā formā, šo trešdien auto izgāju arī tehnisko apskati. Brāļa krustmātes vīrs savulaik uzdāvināja arī 1960.gada ražojuma motociklu - tā dēvēto *kavrovecu*. Paldies lietvedēm Birutai Pavlovai un Ingridai Zondakai, ar kurām turpinu kontaktēties arī atvaļinājuma laikā. Viņas ir ļoti lieli palīgi pārvalžu darbā. Nešaubos, ka kārtīgs dzimtenes sargs būs dēls Redžinalds, kurš uzsācis gaitas militārajā sfērā. Pricēsimies par atlikušo vasaru un turpināsim darboties!

ILMĀRS LOCĀNS, Vecumu un Susāju pagastu pārvalžu vadītājs

No vēstulēm

Meitene no Vārkavas

Āda kā sniegs, bet lūpas kā asinis,
Mati melni kā kraukļa spārns...
Kur šādu daili vīrs zemes kāds pazinis?
Vai tā ir ista, ne sapnis vai māns?
Spulgo acis kā ledaini smaragdi,
Kā ziemeļu debesīs kāvi tās mirdz.
No šī burves skatiena vairs nebūs svabadi
Tie, kuriem tā liesmās apdegusi sirds.
Vai tu esi burve, lauma vai vārava,
Kas mājā tumšos mežos vai ezera dzīlēs?
Nē, lauku meitene no mazās Vārkavas,
No zilo ezeru zemes ar sudraba bīrzēm.
No zilo ezeru zemes, kur sudraba bīrzēs
Siltās ziedoņa naktīs dzied lakstīgalas,
Nākusi meitene, kuras acis var mirdzēt
Kā ziemeļblāzma decembra salā.
Bet pašā bargākajā ziemas salā
Kā ziedoņa elpa silda šis acu skats,
Un sirdī dzied maza lakstīgala,
Kad pretī lūkojas tas.
Kur šādu daili vīrs zemes kāds pazinis?
Tā ir ista, ne sapnis vai māns –
Āda kā sniegs, bet lūpas kā asinis,
Mati melni kā kraukļa spārns!

NAURIS GEKIŠS

Būt Savā Vietā

(Baltinavietēm Lidijai Ločmelei, Sarmai Sutugovai, Inārai Bubnovai un kultūras jomā darošiem Latvijā un pasaulē.)
Ir priekšnieki un priekšsēži,
Kas savus darbus dara varoši,
Un ir darītāji, ko Viņi vada,
Aprūpē un dažādos veidos par citiem gādā,
Lai tie justos ērti, skaisti, labi un

brīnišķīgi!

Katram Sava Vieta, kā puķēm
Dārzā, pļavā vai ceļmalā, lai priecētu citus.
Tās katra dara – zied citiem par prieku
Un savam priekam, jo ir labi un svētīgi justies,
Ka Tu ESI Savā Vietā,
Kas ir vienīgā šajā – fiziskajā un garīgajā pasaulē.
Un, ja paskatās no otras puses, tad,
Lai priekšnieki un priekšsēži, arī citi
Justos ērti savos krēslos, vietā un laikā,
Ir tādi darītāji, kas par šo ērtību, kārtību
tirību,
Skaistumu, prieku un Svētību gādā!
Tādi, kas dara savus darbus,
Lai citi varētu godam darīt savējos!
Arī bibliotēkās ir brīnišķīgas būtnes,
Kas mīļi, sirsnīgi, labestīgi sagaida,
uzklausa,
Iesaka, iedvesmo, zinoši palīdz,
Par daudz ko ir lietas kursā un labas padomdevējas.
Kā Latgalē skaisti var pateikt:
Teireibnīcas, kōrtībīnīcas, kuļtūrīnīcas,
Kuras dora Sev un cytīm dzeives gaišokas
un skaistokas!
Arī vīri dara savus darbus kultūras jomā
–
Dzied, spēlē, danco u.d.c.
Jebkurš kārtīgs darbs dara darītāju
kustīgu, lustīgu,
Palīdzošu, miesā, dvēselē un garā veselu!
Svarīgi atcerēties Māti Dabu un lūgt To
palīgā
Dvēselē, uzturā, garā, būt ar To radā un draugā,
Jo Tā ir pretimnākoša, gaidoša, dodoša,
Radoša, iedvesmojoša, mīloša,
dziedinoša...
Ar cieņu un Dievišķo Mīlestību, Jūsu
BENEDIKTA MEŽALE

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katra mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

Nenosūtītās vēstules

Es tev rakstu vēstules,
Bet nosūtīt nespēju,
Viss, ko uzrakstu, tūdaļ tiek dzēsts,
Un atkal jaunu rakstīt sāku es...
Šķiet valodā vārdu tik daudz,
Bet izrādās – man nepietiek,
Lai vienā vēstulē pasacīt ļauts
Būtu visu to, ko sirds mana liek.
Krāju melnrakstus, tad dzēšu tos
Un atkal jaunas vēstules rakstu,
Bet nespēju nosūtīt tādēļ, ka bīstos
Saņemt nosodījumu vai izsmieklus asu.
Ai, kādēļ gan ir tik grūti
Pasacīt to, ko var aptvert trīs vārdos?
Kā lai izpauz to, ko no sirds jūti,
Kādos teikumos vārdus lai kārtu?
Nenosūtīto vēstuļu nu ir tik daudz,
Ka diezin vai kāds pasts spētu uzņemt
tās...
Nenosūtīta vēstule ir kā neiesēts grauds,
Kā neiestādīta ābele, kuru jau vesels
dārs!

NAURIS GEKIŠS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

**Automātiskais atbildētājs
64520961**

Hallo!

“Laikrakstā “Vaduguns” ik pa laikam parādās informācija par uzticības tālruniem, kad bērniem ir iespējams atklāt savas sāpes. Vai to arī kāds izmanto? Vai arī mūsu valstī viss ir konfidenciala informācija?” jautā Jānis no Balvu pagasta. Statistiska liecina, ka Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Bērnu tiesību aizsardzības departaments 2023.gada 1.pusgadā sniedzis 872 konsultācijas – visvairāk runāts par kādu no vardarbības veidiem gan ģimenēs, gan iestādēs, gan vienaudžu vidū, gan arī no pieaugušo puses pret bērniem. 352 sūdzības no

visām 482 saņemtajām sūdzībām, kas ir 73% no kopējā sūdzību skaita, saistītas ar bērnu tiesību pārkāpumiem iestādēs (skolās, pirmsskolas izglītības iestādēs, ārpusģimenes aprūpes iestādēs, krīzes centros, bibliotēkās, veikalos, ārstniecības iestādēs, peldbaseinos, nometnēs u.c.).

“Nesen sociālajos tīklos lasīju, ka korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs piemēroja sodu Madonas novada pašvaldības priekšsēdētājam par nelikumīgu dienesta automašīnas izmantošanu. Būdam uzņēmējs, zinu, ka par

auto maksāju pasakainu nodokli. Cik liela vai maza ir valsts un pašvaldību autoparku apsaimniekošanas caurskatāmība?” jautā uzņēmējs, kurš savu vārdu lūdza nepublicēt. Atgādinām, ka šīs problēmas risināšanai tika izveidota, sabiedrības atbalstīta un pērn Saeimā iesniegta iniciatīva “Valsts un pašvaldību autotransportu aprīkot ar GSM izsekošanas ierīcēm.” Tiesa, Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas mājaslapā, kas seko kolektīvo iesniegumu statusam, ir publicēta ziņa, ka atbildīgā komisija šobrīd neplāno skatīt šo jautājumu.

Veselības aprūpe mainās

Pārmaiņas pamato ar uzskatāmiem faktiem

Veselības ministrijas rīkotajā preses konferencē šonedēļ iepazīstināja ar plānotajām izmaiņām slimnīcu tīkla turpmākajā darbībā, uzsverot tās kā neatliekamās pacientu drošībai. Pārmaiņas pamato ar datiem par līdz šim sniegto veselības aprūpi, pacientu un iedzīvotāju skaitu, arī medicīnas personālu un vēl citiem rādītājiem. Tādējādi pacienti un finansējums tiek pārvirzīts uz atbilstošu ārstniecības iestādi, kā arī tiks stiprinātas neatliekamās palīdzības un uzņemšanas nodaļas un uzlabota tur sniegtā palīdzība. Pārmaiņu plānu valdība skatīs augusta vidū.

Pārmaiņas sagaida dzemdību jomu. Latvijā plāno turpmāk atteikties no dzemdību nodaļu pakalpojumiem divās vietās - Balvos un Dobelē. Par šiem izaicinājumiem pamatojumu sniedza Rīgas Stradiņa universitātes profesore Dace Rezeberga, kura uzskatāma par ekspertu dzemdību palīdzības lauciņā, jo nostrādājusi tur 25 gadus un seko līdzī šīs jomas tendencēm.

Profesore uzsvēra ļoti satraucošos demogrāfiskās tendences datus, jo pēdējos gados krasi mazinās dzimstība. Straujo samazinājumu apliecina arī šī gada sešu mēnešu dati, uzrādot kritumu pat vairāk par tūkstoti dzemdību. Tādi fakti liek pārskatīt dzemdību nodaļu plānojumu.

Patlaban Latvijā ir 17 dzemdību nodaļas, kas pēc profesores uzskata ir ārkārtīgi daudz, jo to darbība jāsaista arī ar kvalitātes rādītājiem. Skaidrs arī, ka grūtnieču un dzemdētāju aprūpe ir cilvēciņi jutīgs jautājums, ar ko viegli manipulēt, atceļot pakalpojumus kādā konkrētā iestādē.

Preses konferences jautājumi un atbildes

Par sagaidāmajām pārmaiņām slimnīcu tīklā informēja un uz jautājumiem atbildēja veselības ministre Līga Meņģelšone, Rīgas Stradiņa universitātes veselības ekonomikas eksperte Daiga Behmane, Veselības ministrijas Veselības aprūpes departamenta direktore Sanita Janka, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas klīnikas vadītājs Aleksejs Višņakovs, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta direktore Liene Cipule, Rīgas Stradiņa universitātes profesore un perinatālās medicīnas eksperte Dace Rezeberga un Nacionālā veselības dienesta Stacionāro pakalpojumu nodaļas vadītāja Laura Kronberga.

Kāds ir pamatojums teiktajam, ka dzemdēt Latgales reģionā nav droši?

– Veselības inspekcija pērnajā gadā veica apsekojumu medicīnas iestādēs par jaundzimušo stāvokli, un atklājās novēlotas hospitalizācijas, jo bērni netika savlaikus nogādāti Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, kad bija tāda vajadzība. Tas nozīmē, ka sistēma, neraugoties uz hospitalizācijas plāniem, pilnvērtīgi nefunkcionē.

Vai ir skaidrs, ka slimnīcās Madonā, Rēzeknē un Jelgavā, kurās turpmāk sagaidāms lielāks dzemdētāju pieplūdums, šo pakalpojumu varēs

Jau vairākus gadus piesauc un runā par 500 dzemdību skaita robežu gada griezumā, kuru nesasniedzot, ir apdraudēta pakalpojuma kvalitāte. Dinamiski mainās dzemdību palīdzība, jo medicīnā ienāk jaunas tehnoloģijas. Turklāt šie pakalpojumi ir dārgi, un, lai izmaksas būtu efektīvas, pakalpojumi jākoncentrē vienuviet lielākos apjomos. Vēl ne mazāk svarīga lieta ir pakalpojumu komandas kompetence. Profesore uzskata, ka to var uzturēt tikai pie pietiekami liela dzemdību skaita. “Mums ir labs hospitalizācijas plāns, un augsta riska pacienti jau nonāk perinatālās aprūpes centros, taču neviena dzemdētāja nav pasargāta no dzīvību apdraudošām komplikācijām dzemdību procesā. Tāpēc saskaņotam komandas darbam ir ļoti svarīga loma gan jaundzimušā, gan mātes veselībā,” uzsvēra D. Rezeberga. Aizvadītajā gadā piecās nodaļās Latvijā dzemdību skaits nesasniedza 500, bet šogad izskatās, ka vienā otrā nodaļā dzemdību skaits nebūs pat 200. Līdz ar to šie pakalpojumi, teica profesore, var kļūt nedroši.

Pārmaiņas pamato arī ar iedzīvotāju vecuma struktūru. Arvien lielāks jaunu cilvēku skaits koncentrējas Rīgā un tās reģionā. Ne velti aptuveni 60% visu Latvijas dzemdību notiek Rīgā un Pierīgā. Savukārt Latgalē dzemdētāju kļūst un būs arvien mazāk, jo sieviešu vidējais vecums ir jau virs 47 gadiem. “Tādējādi mērķtiecīgi plānojot resursus, varam virzīt dzemdības lielākajās daudzprofilu slimnīcās, pasakot pacientiem, ka tur ir droši,” teica profesore. Visām dzemdību nodaļām jau šobrīd ir izvirzīti dzemdību palīdzības indikatori, un arī tie liecina par labu dzemdību pakalpojumu koncentrācijai. Nodaļā, kur 25% no visām dzemdībām notiek ar ķeizargriezienu, neliecina par augstu aprūpes kvalitāti, atgādināja profesore. Nosakot visur vienādus standartus, sievietes varēs būt drošas, ka vienlīdz droši viņām dzemdēt būs Rīgā, Latgalē, Kurzemē un Vidzemē. Bet šobrīd, atzina profesore, daudzas dzemdētājas speciāli brauc uz

✓ **Mūsdienīga dzemdību palīdzība Latvijā ir panākama, koncentrējot dzemdētājas vietās, kur viņām var nodrošināt kvalitatīvu pilna apjoma šo pakalpojumu.**

(no profesores D. Rezebergas teiktā)

Re, kā!

Par divām dzemdību nodaļām mazāk

Izvērtējot Pasaules bankas datus un secinājumus, kā arī priekšlikumus par izmaiņām slimnīcu tīkla stiprināšanai un pacientu drošības uzlabošanai stacionāros, nolemts Latvijā slēgt divas dzemdību nodaļas.

Nodaļu Balvos, novirzot dzemdētājas uz Rēzeknes vai Madonas slimnīcām.

Nodaļu Dobelē, novirzot dzemdētājas uz Jelgavas pilsētas slimnīcu.

Vienlaikus slimnīcās sola stiprināt neatliekamās palīdzības nodaļas, saglabājot citus profilus.

Līdzšinējais dzemdību skaits Balvu dzemdību nodaļā :

2021. gadā – 215,

2022. gadā – 216,

2023. gadā uz 1. augustu – 109.

Rīgu, uzskatot, ka mazajās nodaļās šis pakalpojums var nebūt drošs. Arī dzemdību palīdzības apsekojuma dati Latgales reģionā nebūt neesot glaimojoši, atklāja D. Rezeberga.

nodrošināt? Kas notiks ar aizvērtajām dzemdību nodaļām?

– Par turpmāko dzemdību palīdzību Balvu nodaļas slēgšanas sakarā ir runāts ar Rēzeknes un Madonas slimnīcām. Tajās dzemdību skaits nav virs 500. Ir runāts arī ar Jelgavas slimnīcu, un tās kapacitāte ir pietiekoša, lai uzņemtu dzemdētājas. Slēgtajās nodaļās tiks attīstīta ambulatorā veselības aprūpe. Arī laukos ir svarīga grūtnieču aprūpe un šajā jomā vairāk jāiesaista vecmātes. Jāatceras, ka normāla grūtniecība nav slimība. Tiks attīstīti dienas stacionāra profīli, jo arī pasaules un Eiropas pieredze liecina par dienas ķirurģiju, kas pacientam ir draudzīgāka. Stacionārā jāatrodas tikai tiem pacientiem, kuriem veselības aprūpes pakalpojumi un medicīnas personāla uzraudzība nepieciešami 24/7 režīmā.

Visos pārējos gadījumos slimniekiem ir vajadzīga ambulatorā palīdzība.

Cik daudz Latvijā tad paliks neatliekamās palīdzības nodaļas un vai tajās strādās pacienti nepieciešamo speciālistu loks ?

– Neatliekamās palīdzības nodaļas Latvijā saglabāsies visās slimnīcās. Svarīgi tikai, cik daudz un kādi speciālisti būs un cik stundas dienā viņi strādās. Plānots, ka visās slimnīcās viņi būs režīmā 24/7. Pacients pats jau nepateiks, tieši kāda veida palīdzība viņam nepieciešama, tādēļ būs ārsts, kurš pacientu apskata, izvērtē un

pieņem lēmumu, kā rīkoties tālāk. Internists Stradiņos neatšķiras no internista Preiļos. Neatliekamās palīdzības nodaļas Latvijā tiks saglabātas un stiprinātas. Iespējams, ka pēc gada vai diviem šī stiprināšana būs vajadzīga vēl lielāka, taču prasībām visur jābūt vienādām. Pacients nedrīkst aiziet

neizmeklēts, un ne vienmēr pacienta veselības stāvoklis ir sasaistāms ar viņa sūdzībām. Piemēram, infarkts var izpausties arī tikai ar vājumu.

Vai neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam turpmāk būs vairāk darba?

– Šis ‘vairāk darba’ būs attiecināms uz slimnīcu neatliekamās palīdzības nodaļām, jo pacientus vedīs un arī viņi paši varēs vērsties šajās slimnīcu palīdzības nodaļās. Bet NMPD ieguvums būs tāds, ka šīm brigādēm nevajadzēs braukt lielu kilometražu. Atrisinās lietas tuvāk pacienta mājām. Taču cilvēkam no konkrētās slimnīcas vajadzēs nokļūt arī mājās, un tas varbūt nebūs viņam īpaši draudzīgi, ja būs jābrauc kādi 150 kilometri.

– NMPD uzskata, ka šī reforma neietekmēs kopējo izsaukumu skaitu diennaktī. Jau pašlaik aptveram noteiktu izsaukumu apjomu, un tā būs arī turpmāk. Bet mainīsies tas, ka lielāko daļu izsaukumu veiks lokāli, nogādājot pacientu tuvāk gan dzīvesvietai, gan arī lokalizācijas vietai un pēc tam varēs ātrāk atgriezties atpakaļ punktā. Prognozējam, ka būtiski nepalielināsies arī pārvešanai nepieciešamo pacientu skaits. Hospitalizācijas plāns nemainīsies, mainīsies tas, ka atsevišķos gadījumos pacientus nehospitalizēs šajās lokālajās slimnīcās, taču viņu skaits nebūs liels. Katrā gadījumā lielāks izsaukumu skaits NMPD nedraud.

Kad skatīs darba kvalitātes rādītājus un kādas būs sekas ‘mirstamajās’ slimnīcās?

– Piedāvājums ir paplašināt kvalitātes kritērijus un līdzšinējiem kā obligātu pievienot vēl arī pacientu pieredzes aptauju. Šobrīd tas ir izvēles variants, lai gan daudzas Latvijas slimnīcas to veic, atzīstot, ka nav viegli, bet tas palīdz paaugstināt darba kvalitāti, apspriežot pacientu aptauju rezultātus ar mērķi, ko varēja darīt savādāk un labāk. Plāna ieviešana notiks kopā ar slimnīcām sadarbojoties, jo tas nav vienvirziena ceļš. Ja kāds no kvalitātes indikatoriem nestrādās, nāksim kopā un domāsim, ko darīt.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Auž rakstainas jostas

Kas pirmā iekrīt acīs, tā būs īstā

Šovasar lauku tirdziņā Balvos viņa bija pirmo reizi, apmeklētāju interesi piesaistot ar garu un koši rakstainu jostu virteni. Cilvēki gan skatījās jostas, gan arī vēlējās parunāties ar pašu meistari, atpazīstot saimniecē kādreizējo balvenieti. Arī laikraksts "Vaduguns" uzrunāja ELMU SOCKU, lai uzzinātu, kā un kāpēc viņai top tik daudz skaistu jostu un kāds ir to pielietojums.

Izkolojās Balvos

Elmas dzimtā puse ir Balvi, kur viņa augusi un skolojusies. Te aizsākušās arī viņas rokdarbnieces gaitas, uzreiz pēc vidusskolas strādājot sadzīves pakalpojumu kombinātā. Elmu tur skoloja viņas nākamā vīramāte Austrā, prasmīga audēja, kurai tagad rit jau 91. mūža gads. Elma atceras topošās vīramātes tolaik teikto, ka aušanas prasmi meitenei iemācīs, amats būs rokā, taču oficiālu apliecinājumu šai prasmei viņa nevar dot un dokumenta nebūs. Tas toreiz arī nešķita svarīgs, un dzīvē tā palicis.

Saikne ar Balviem Elmai nav zudusi joprojām. Viņa brauc ciemos, tiekas ar radniekiem, apmeklē kapus. Balvos ilgi dzīvoja mamma, bija māja, par kuras apsaimniekošanu vēlāk nācās runāt ar saviem četriem bērniem. Jautājumam, kurš gribēs tur iet un saimniekot, atsaucās Elmas jaunākais dēls. Pēc laika apstākļi gan mainījās un namiņu Balvos pārdeva. Elmai pašai ir izremontēta māja ar iekoptu dārzu Lubānā, kur ikdienu pēc vīra aiziešanas mūžībā tagad aizvada vienatnē, laiku pa laikam sagaidot ciemos bērnu ģimenes.

Jostu audēja Elma ir salīdzinoši nesen - gadus četrus. Pati saka, ka aušana viņai bijusi un joprojām ir pats mīļākais rokdarbu veids. Tas rada labu noskaņojumu, sirdsmieru, un, kad auž jostu, prāts domā jau rakstu nākamajai. Mājās viņai ir dēla uzmeistarotās stelles, skaista un vērtīga dzimšanas dienas dāvana mammai. Stellēs saimniece sēstas laiku pa laikam. Apkārtējie jau iepazīuši Elmas jostu rakstus, bet viņu uzmeklē arī citu novadu ļaudis. Pašai iznācis pārliecināties, ka labākā reklāma šai precei ir tā, ko dēvē 'no mutes - mutē'.

Krāsām ir nozīme

Elmas jostas ir tautiskas, jo visās tajās ieausti latvju raksti, kuriem, kā zināms, piemīt spēka un aizsardzības zīmju gars. Tās ir dažāda garuma. Krāsas Elma izvēlas pēc noskaņojuma, kāda darbošanās brīdī viņai vairāk iet pie sirds. Par jostu aušanu un rakstiem Elma, protams, palasa arī grāmatās rakstīto, lai gan nonākusi pie atziņas: "Jo vairāk lasu, jo vairāk apjūku. Šķiet, par daudz gudrību kopā salikts. Noteiktie jostu aušanas standarti ir viena lieta, bet man ir sava iekšējā balss un izjūta, pēc kā vadot, aužot jostiņas. Uzskatu, ka katram mums vajag dzīvot saskaņā ar savu iekšējo pārliecību. Man vienmēr bijis grūti iekļauties kādos noteiktos rāmjos."

Kādi ieteikumi noder cilvēkam, kurš gribētu iegādāties sev skaistu jostu, taču nezina, kā to izvēlēties? Jostām ir dažādas krāsas, raksti, atšķirīgs arī garums un platums. Elma saka, ka noteikti parunājas ar pircēju, noskaidrojot viņa attieksmi un izjūtu, un pēc tam pati palīdz arī izvēlēties. Arī cilvēkam pašam acīs iekrīt kāda viena, kas patīk visvairāk. Elma rosina pievērst uzmanību krāsām, jo arī tām katrai ir sava nozīme. Ne velti zinātnieki pierādījuši, ka krāsas spēj ietekmēt cilvēku emocijas un noskaņu, tāpēc īpaši būtiski, kādas krāsas izmantotas interjerā, kādas krāsas apģērbu un aksesuārus nēsājam. Zaļā ir harmonijas, miera un līdzsvara krāsa. Elma iesaka pievērst uzmanību veselībai, ja ir kādas problēmas, zaļais var veicināt to attīstību. Kādam patīk violetā. Tā ir iztēles un garīguma krāsa, kas iedvesmo. Vienlaikus var liecināt, ka cilvēks pēc kaut kā ilgojas un gaida. Šī krāsa nozīmē arī bagātību, radošumu un fantāziju. Elma novērojusi, ka parasti nopērk to jostu, kas cilvēku uzrunājusi pirmā. Viņš apskata vai visas, bet beigās atgriežas un vēlas iegādāties jostu, kas bija acīs iekritusi pirmā.

Ne tikai ap vidukli

Kur un kā jostu pielietot? Parasti to iedomājas kā atbilstoša tērpa papildinājumu. Koša josta noteikti rotās vienkāršainu kleitu, aplikot to vairākās kārtās ap vidukli un sasienot. Jostiņas var iešūt apģērbā, mazo bērnu sedziņās un tamlīdzīgi, kas būs rotājums ar praktisku pielietojumu. Rakstainā josta būs

 Aušana dod sirdsmieru. Tā aizdzien nelāgas domas, nomierina prātu un iepriecina ar rezultātu.

Jostu audēja. Elma stāsta, ka tirdziņu pieredze liecina, ka dažkārt jostas ļoti grib iegādāties cilvēki, kuriem diemžēl nav pietiekamu finanšu. Daudzi nāk paskatīties, apbrīno rakstus, bet nenopērk. Jostas nemaksā lēti, lai gan Elma tās piedāvā par visai draudzīgām cenām.

Koša galvassega. Latvju sievietēm lieti noder galvassegas. Kāpēc gan tērpu nepapildināt ar palielu lakatu, ko vēsā dienā uzvest uz pleciem brīvdabas pasākumā!

arī laba dāvana, ejot ciemos pie saimniekiem, kuri iekārtojas jaunā dzīvoklī vai mājā. Jostu dažkārt izvēlas jaunieši, kuri gatavojas precībām. Elma pati arī savus roku darbus ir iedāvinājusi draugiem, jubilejās tās ir saņēmušas viņas bērnu ģimenes. "Lai viņiem paliek atmiņai ar manām labajām domām un izjūtām," pati saka. Praktiskam pielietojumam labi noder īsas jostiņas ar konkrētu vārdu. Kāds ar to rotā automašīnu, kāds izmanto kā grāmatzīmi, kāds ņem līdzī ceļojumos. Ar garāku jostu var izrotāt svētku balto galdautu gan valsts, gan savā jubilejā. Tas piesaistīs uzmanību un būs emocionāli.

Krāsaini raksti. Elmai nepatīk vienvērdība. Raksti viņas austajās jostās neatkārtojas. Saliekot citā secībā vienus un tos pašus elementus, veidojas jau citāds raksts. Arī Elmai pašai mainās jostu izvēle. Agrāk viņai patika viena josta, tagad – jau pavisam cita. Kādreiz viņai bijis dzeltēno un brūno toņu laiks, tad atkal patīcis violetais. Dzīve piespēlē atskārsmes un pasaka priekšā.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Uz starta līnijas. “Septembra pirmajā svētdienā notiks skrējieni Rekova-Balkani-Rekova, bet augusta otrajā pusē neizpaliks Balvu novada čempionāts riteņbraukšanā,” informē sacensību galvenais tiesnesis Pēteris Vancāns. Viņš piekrīt, ka vecākiem nav problēmas veikalā iegādāties šokolādi: “Tomēr tai ir cita garša, ja bērns pats to nopelna ar saviem sviedriem, ar saviem spēkiem.”

Balkanos stiprina ģimeņu spēku!

Ari šo svētdien ikviens interesents tiek gaidīts Šķilbēnu pagasta Balkanos, lai piedalītos tautas skrējiena “Balkanu aplī” 3.kārtā un sacensībās nūjošanā. “Kas un kā notiek Balkanos?” “Vaduguns” lūkoja 2.kārtas sacensībās. Jāsecina, ka par sportistiem ikšķi turēja pat kāzinieki, kas todien Balkanos atpūtās. Sacensību galvenais tiesnesis Pēteris Vancāns secina, ka tautas sportā vislielākā nozīme ir ģimenēm: “Tur, kur ir bērni, aktīvi ir arī vecāki.”

Pirms sacensībām. Romanovu ģimene uz tautas skrējiena otro kārtu Balkanos ieradās pirmā. Ivo, Aleksandra un Maksima tētis Sergejs atklāja, ka dzīvo 2 kilometru attālumā no Balkanu trases: “Kāpēc esam šeit? Jāvelta laiks bērniem!”

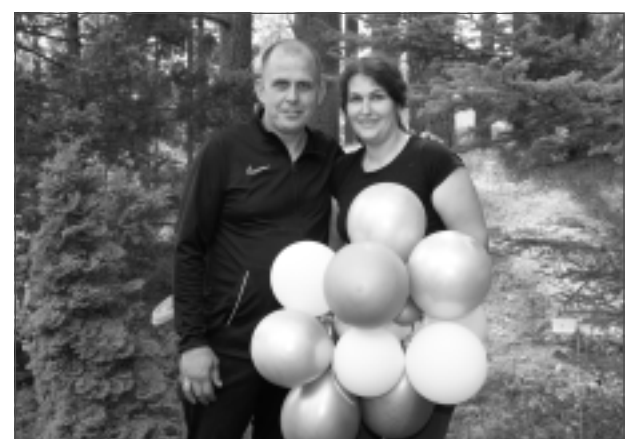
Lieliska treniņa vieta. Biedrības “Nūjot prieks” vadītāja Inta Ozola sacensībās startēja kopā ar Renātu Vilipsonu, kurš par balvenieti kļuvis kopš šī gada pavasara. Nu jau bijušais rīdzinieks Renāts paskaidroja, ka vecāki vēlējas iegādāties māju, un nu tas ir izdevies: “Balvi ir ļoti forša pilsēta, turklāt šogad uzsāksu mācības Balvu Valsts ģimnāzijas 9.klasē. Iespēju ir daudz, tostarp sportot Balkanos.” I.Ozola lepojas, ka šovasar mūspuses nūjotāji ir aktīvi: “Latvijas čempionāta posmos esam veiksmīgi izcīnījuši dažāda kaluma medaļas. Gatavojamies trešajam posmam, kas notiks 19.augustā Dobelē. Kāpēc braucam uz Balkaniem? Šeit ir ļoti laba vieta treniņiem, jo Balvos nav kalniņu un mežiņu. Tāpat mūs šodien pārsteidza kāzinieki, kuri sportistiem, kuri skrēja viņiem garām, pasniedza ūdens glāzes. Tas patiesi bija patīkami.” Lūgta atklāt, kā piecelt cilvēkus no dīvāniem, Inta paskaidroja, ka sports ir enerģijas avots. “Esiet aktīvi!” I.Ozola atgādina. Situāciju Balvos, viņasprāt, ir pozitīva, par ko liecina fakts, ka “mamamet” grupā darbojas jau vairāk nekā 30 sievietes.

Pirmo reizi Balkanos. Salnavas komanda, kā pastāstīja Jānis Gabranovs, Balkanos startēja pirmo reizi. Viņš apliecināja, ka kopējās aktivitātes veido ģimenes spēku: “Sieva Kristīne ir spēlējusi Latvijas volejbola izlasē, arī pats aktīvi nodarbojos ar sportu. Kopā ar mums ir meitiņa Paula (2 gadi), mamma Aija Dzierkale, audžubērni Valdis, Markuss, Anastasija, Elizabete un divas mazmeitiņas Evelīna un Kristēna.” Taujāts, vai arī turpmāk būs sastopams Balkanos, Jānis atzina, ka jau pērn plānojis startēt slēpošanas sacensībās. “Šoziem būšu,” solīja viņš.

Pārsteidz dāmas. “Kas mudina skriet? Lāsma!” atklāja Tatjana Zaharāne. “Bērni,” piebilda Lāsma Spridzāne. Viņas ir pārliecinātas, ka vecākiem maksimāli daudz jāiesaistās dažādās aktivitātēs: “Bet ja vecāki slinki? Tad nekā, tad jāsaņem augļi, kādus pats iesēji.”

Joprojām rūgts! Balkanos sportistus morāli, arī ar ūdens glāzi atbalstīja kāzinieki. Ramona un Aleksejs Koļuševī, kas laulības ostā iestūrēja 29.jūlijā, pastāstīja, ka iepazīnušies pirms 20 gadiem. Atbildot uz jautājumu, kāpēc bija nepieciešams tik ilgs laiks šāda soļa spēšanai, atjokoja, ka trīs meitas jau ir. “Varbūt oficiālā laulībā būs vēl dēls,” viņi pavēstīja. Ramona un Aleksejs piekrīt, ka ģimenē dokumenti un statuss ir svarīgi!

Paraugs bērniem. Raksturojot Ināru Supi un Ēriku Apšenieku, var droši teikt, ka viņi ir mūsu zelta gvarde, tostarp paraugs jaunajai paaudzei. Interesanti, ka Ināras mazmeitiņa Adriāna dienā, kad vectēvs skrēja Balkanos, startēja Latvijas čempionātā biatlonā Cēsis. Savukārt Ērika mazdēls Kevins Apšeniece pavisam drīz startēs Eiropas čempionātā peldēšanā Portugālē. “Jā, viņam uzvārdu raksta ‘Apšeniece’. Divaini jau skan,” smaidot piebilda Ēriks.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Ekspresintervija

Mēs katra esam īpaša un vienā eksemplārā

GUNITA BUKOVSKA, strādā Rīgā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Personāla pārvaldē, Profesionālās apmācības nodaļā

Nesen ciemojāties Balvos. Lūdzu, pastāstiet, ko mūspusē darījāt un redzējāt?

– Tā kā esmu dzimusi Balvos un mācījos Balvu pamatskolā, tad Balvu Amatniecības vidusskolā līdz 9.klasei, bet jau ilgi dzīvoju Rīgā. Ļoti sen plānoju būt ekskursantes lomā, – šovasar apmeklēju

Balvu muzeju, parku, Lāča dārzu un *Kureti Cafe*. Iespaidi ir neapraktāmi! Muzeja durvis iesaku atvērt katram un izstaigāt ekspozīciju zāles – pārdomāti, interesanti ne tikai pieaugušajiem, bet arī bērniem! Balvi ir ļoti skaista pilsēta, ir vērts atgriezties un izstaigāt ielas.

Esat aktīva mamma, – kur dodaties kopā ar ģimeni un kur – tikai ar vīru?

– Izbraucienus visbiežāk plānoju kopā ar ģimeni. Ar meitiņu uztaisām sev atslodzes dienu un dodamies uz Rīgas centru, meitai patīk staigāt gar Operas namu un Brīvības pieminekli. Ļoti patīk Bastejkalnā un apkārtnē esošās strūklakas. Bieži vēlas iekāpt ūdenī un šļakstīties. Kopā ar vīru dodamies gan uz teātri, gan koncertiem.

Mīļākais gadalaiks aiz loga, ziedos un tērpos?

– Viennozīmīgi – vasara! Kleitas un svārki – gari, īsi un koši. Ja džinsa bikses, tad klāt noteikti spilgtas krāsas zeķes! Prātā ienāca doma par krāsainām un nevienādām zeķēm katrā kājā, bet tas laikam būtu par traku. Kaut gan saka, ka trakajiem pieder pasaule!

Kāpēc jautāt sievietei par vecumu un svaru skaitās nepieklājīgi?

– Mēs katra esam īpaša un radīta vienā eksemplārā! Cilvēkam ir jāpaliek cilvēkam jebkuros apstākļos, un nav svarīgi, cik viņš ir vecs/jauns vai smags/viegls.

Kuras sievietes ir gudrākas – blondīnes, brunetes, rudmates?

– Es jau teiktu, ka apgalvojums par blondinēm ne vienmēr ir paties. Jautājums: pēc kādiem kritērijiem un kādā situācijā spriežam par cilvēka gudrību? Cilvēkam var būt neskaitāmas izglītības un diplomu, bet ir situācijas, kad nedz izglītībai, nedz diplomam nav lielas lomas, bet nozīme ir dzīves pieredzei un inteliģencei. Matu krāsa – tas noteikti ir tikai stereotips, – vai ne, blondās un foršās blondīnes?!

Kādi darbi mūsdienu sievietei ne(būtu) jāprot noteikti?

– Sieviete jebkuros apstākļos ir jābūt sievietei. Nevajag tēlot varoni un celt latīņu līdz pozīcijai: es esmu stipra, es visu varu un es varu izdarīt jebko, jebkad un jebkur! Esiet skaistas, lolotas, lutinātas, cienītas un mīlētas! Atrodiet savu patieso aicinājumu – darbs, hobijs, bet neaizmirstiet, ka arī pavārmākslas prasme noderēs ne vienu vien reizi.

Sēpošana un ogošana ir iecienīts Latvijas iedzīvotāju atpūtas veids vai nepieciešamība?

– Tad, kad dzird visādus interesantus atgadījumus, rodas jautājums, – kāpēc jūs tur dodaties? Vēlreiz un vēlreiz pārlicinos, ka tas ir hobijs un azarts – atrast vislabāko ogošanas vietu, atrast vislielākās bekas, baravikas un pat mušmires. Šāda veida azartistus nebiedē pat randiņš ar lāci.

Jūsu attieksme pret grāmatu, TV, internetu – kam dodāt priekšroku?

– Šodien bez interneta – kā bez rokām, jo tur ir viss! Bet lasu arī grāmatas un uzskatu, ka elektroniskā grāmata nekad neaizstās veco, labo, drukāto grāmatu, kurai var apburzīt lapaspuses, ielīmēt piezīmju lapiņu vai atzīmēt sev tuvu un interesantu citātu. Grāmatas attīsta un bagātina valodu, paplašina vārdu krājumu un domāšanu. Noteikti ir jālasa, lai pilnveidotu sevi un valodu! Labprāt lasu romānus un detektīvus.

Ar ko, Jūsprāt, unikāla "Vaduguns"?

– "Vaduguns" – tas ir gluži kā labākais draugs, kuru visi gaida ciemos! Kad ir iespējams, labprāt pāršķirstu lapaspušu saturu, iepazīstos, kas jauns un interesants notiek Balvos, un ne tikai. Un noteikti foto – tad gan cenšos saskatīt pazīstamas sejas. Reizēm kādā rakstā esmu pieminēta arī pati, tad kļūst interesanti, – cik daudzi atpazīs? Bieži radi piezvana un jautā: kā tu te tiki? Lasītājiem novēlu, lai katra diena aust ar jauniem mērķiem, cēliem darbiem un labām domām! Mēs katrs esam unikāls cilvēks, un tas būtu pirmais, ko sev atgādināt katru dienu!

Uzticami draugi un

Cilvēki iedalās vairākās kategorijās – tādi, kuri mil dzīvniekus, un tādi, kuriem dzīvnieki nepatīk. Vēl ir tādi, kuri ne tikai savās mājās rūpējas par vismaz vienu mājdzīvnieku, bet arī pabaros pie mājas ilgstoši dzīvojošos bezpajumtniekus, piemēram, kaķus. Un pareizi jau saka: dzīvnieks jau nav vainīgs, ka viņam nav māju, vainīgs ir cilvēks, jo mēs esam atbildīgi par tiem, ko pieradinām. Savukārt kāds mājās dzīvnieku nevar turēt veselības dēļ, bet kāds – tikai tāpēc, ka mil ideālu kārtību, perfektas mēbeles bez skrāpējumiem un spalvām... Cik dažādi ir cilvēki, tikpat dažādi ir mājdzīvnieki – katrs ar savām rakstura īpašībām, uzvedību, izskatu...

Saņemot no redaktora pēdējo šīs vasaras darba uzdevumu – sagatavot "Brīvbrīdi", pirmā un vienīgā tēma, kas ienāca prātā, bija par mīldzīvniekiem. Tā kā ļoti milu dzīvniekus un man mājās dzīvo sešus gadus jauna kaķene Šarlote Fiona Luna, pie vecmamma Verpuļevā dzīvo mans milulis – nu jau vecs, bet ļoti mīlīgs un draudzīgs runcis Rižiks (ar kuru pirms 9 gadiem – 2014.gada 17.jūnijā – bija arī foto un mans viedoklis "Vaduguni"), man nav svarīgi, kāds ir mājdzīvnieks – kaķis, suns, trusis, jūrascūka, kāmis..., jo, ja esi to paņēmis, tas ir jāmil! Tieši tāpēc uzrunāju vairākas līdzīgi domājošas jauniešas, kuras nelielos stāstīņos atklās savu mīluļu rakstura īpašības un kādus neparastus kuriozus no viņu kopējās ikdienas.

Mīluļu CV: Muris un Mersis

(Par saviem mīluļiem stāsta balveniete LĪNA ROMANOVSKA, Balvu Profesionālās un vispārīzglītojošās vidusskolas audzēkne.)

Mums ir divi kaķi – Muris un Mersis. Murim ir 10 gadi, bet Mersim – 5. Kad kaimiņu kaķenei piedzima kaķēni, viņi piedāvāja vienu mums. Kad tas paauģās un bija laiks doties uz jaunām mājām, mēs piekritām pieņemt šo kaķēnu savā ģimenē, – tā pie mums nonāca Muris. Pēc pieciem gadiem Muris pazuda. Pagāja gandrīz divi mēneši, un mēs domājām, ka Muris vairs neatradīsies, tāpēc nolēmām iegādāties jaunu kaķi, un tā pie mums nonāca Mersis. Pēc divām dienām atradās Muris.

Tā mēs tikām pie diviem kaķiem. Muris sargā savas mājas un teritoriju, viņš ir mierīgs un mīlīgs, savukārt Mersis ir ļoti straujš un aktīvs, bet bailīgs. Abi ir mednieki, viņi medī putnus un ķer žurkas.

Foto – no personīgā arhīva

Pat pastaigā satikta kaķa paglaušana un pabarošana vai smieklīgu dzīvnieku video skatīšanās tiešsaistē var uzlabot garastāvokli un palīdzēt pievērsties dzīvošanai tagadnē. Dzīvnieki nav tikai būtnes, ar ko kopā eksistēt. Viņi var būtiski ietekmēt mūsu dzīvi.

Mīluļu CV: Muris un Betija

(Par saviem mīluļiem stāsta balveniete SANIJA SKALOVA, Balvu Valsts ģimnāzijas audzēkne.)

Mums ir divi kaķi, tos sauc Muris un Betija: Murim ir aptuveni 10 gadi, Betijai augustā paliks divi gadi. Muri paņēma no laukiem, bet Betijai mēs devām otrās mājas, jo viņa tika paņemta no ielas. Muris ir aktīvs – viņam patīk doties ārā pastaigās. Betija ir piezemētāka, varbūt tāpēc, ka viņa ir meitene, bet viņa ārā nedodas – viņa ir istabas kaķis. Betijai nepatīk rotaļāties, lai

gan viņa ir jauna kaķene. Abi kaķi ilgu laiku nevarēja sadraudzēties, jo Betija tika paņemta pirms diviem gadiem no ielas, un Muris nespēja viņu pieņemt, bet tagad ir kļuvusi nedaudz labāk. Mūsmājās ir arī akvārijs ar zivtiņām, bet maniem kaķiem tās neinteresē, lai gan Betijai patīk dzert ūdeni tieši no akvārija. Vēl Betijai interesē uz palodzes augošie kaktusi un sukulenti – viņa tos neēd, bet ļoti patīk tos laizīt. Kad mums mājās parādās grieztie ziedi, tad noteikti tiek apgāzta arī šī vāze un no tās tiek izdzerts ūdens. Interesants fakts par Betiju – viņai patīk graužt kartonu, un, protams, mājās arī visi divāni ir saskrāpēti.

LTV 1

5.25 "Daudz laimes, jubilar!" Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Ēkodies!" Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Divi vienā". Serāls.
9.30 "Sešas māsas". Serāls.
10.30 "Alpu dakteris". Serāls.
11.15 "Hadsons un Reksis 5". Detektīvsēriāls.
12.00 "Sanditona 3". Serāls.
13.50 "Zagari". Dok. filmu cikls.
15.10 "Krustpunktā".
16.05 "Sešas māsas". Serāls.
17.05 "Divi vienā". Serāls.
18.40 "Dienas ziņas".
18.45 "Neatklātā Sēlija. Ziemeļaustrumsēlija". Atk.
19.15 "Hadsons un Reksis 5". Detektīvsēriāls.
20.00 "Panorāma".
20.40 "Aleksis Igo. Ļaunuma sakne". Krimināldrāma.
22.10 "Mazliet sāpēs". Serāls.
23.10 "Nakts ziņas".
23.25 "Midsomeras slepkavības 7". Detektīvsēriāls.
2.40 "Neprātā cena". Serāls.
4.25 "Svētceļojums '89". Dok. filma.

LTV 7

6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
6.30 "Labākais no *Euromaxx*. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Personība. 100 g kultūras". Atk.
7.50 "Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā. Atk.
9.50 "Zaļgalvis". Atk.
10.20 "2023.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā sievietēm". Tiešr.
12.35 "Alpu dakteris 14". Serāls.
13.20 "Komisārs Reksis 10". Detektīvsēriāls.
16.30 "Dosimies ceļojumā! Berlīne, Aleksandra laukums". Dok. filmu cikls.
16.45 "Dosimies ceļojumā! Zambija. Mankells". Dok. filmu cikls.
17.00 "Dosimies ceļojumā! Honkonga". Dok. filmu cikls.
17.15 "Globalizācija un mēs. *Deutsche Welle* žurnāls".
17.45 "Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls".
18.15 "Hadsons un Reksis 3". Detektīvsēriāls.

8.35 "Mani remonta noteikumi 7". Realitātes šovs.
10.10 "Televeikala skatlogi".
10.35 "UgunsGrēks 6". Serāls.
11.50 "Zem klāja 4". Realitātes šovs.
14.00 "Grejas anatomija 11". Serāls.
16.00 "Pamāte". Serāls.
17.00 "Neuzticība". Serāls.
20.00 "Izmeklē Helēna Dorna. Pagātnes ēnas". Detektīvfilma.
22.00 "Divi milētāji". Drāma.
0.10 "Melna/balta dzīve". Serāls.
1.20 "Neuzticība". Serāls.
4.10 "Viņas melo labāk". Serāls.

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Uz līnijas". Atk.
8.00 "Zīpu Top". Atk.
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
9.30 "Dienas personība". Atk.
10.00 "Uz līnijas". Atk.
11.00 "Globuss". Atk.
12.00 "Dienas personība". Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
15.00 "Globuss". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Zīpu Top". Atk.
17.00 "Preses klubs". Atk.
18.30 "Uz līnijas". Atk.
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
20.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
20.30 "Zīpu Top". Atk.
21.00 "Ceļš uz tavu jauno mājokli". Atk.
21.30 "Diena mediķa dzīve". Atk.
22.00 "Uz līnijas". Atk.
22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
23.00 "Preses klubs". Atk.
2.30 "Globuss". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Dr. Apinis". Atk.
5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

ReTV

5.25 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
5.50 "Gaidām ciemos!"
6.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
7.00 "ReTV ziņas". Atk.
7.30 "Uz meža takas".
8.00 "Maksākerē kopā ar Olti!"
8.30 "Maksākerēšanas noslēpumi".
9.00 "Skats no Ventpils".
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
10.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.

LTV 1

5.45 "Kultūrdobe". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Ēkodies!" Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls.
9.30 "Sešas māsas". Serāls.
10.30 "Alpu dakteris 14". Serāls.
11.15 "Hadsons un Reksis 5". Serāls.
12.00 "Kēniņš Strazdubārda". Pasaku filma.
13.00 "Animācijas filmas".
13.55 "Lielās patiesības". Atk.
14.25 "Džordža Klārka aprīnojamās mājokļu pārveertības 2". Dok. filmu cikls.
15.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māsas". Serāls.
17.10 "Mīlas viesulis 18". Serāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.45 "Ēkodies!" Atk.
19.15 "Hadsons un Reksis 2". Detektīvsēriāls.
20.00 "Panorāma".
20.40 "Pirmās lēdijas". Dok. filmu cikls.
21.25 "Saldā indes garša".
22.15 "Nezudāmības likums".
22.45 "Nakts ziņas".
23.00 "Cojs". Biogrāfiska drāma.
0.35 "Lielā mūzikas balva 2019". Atk.
3.50 "Ēriks Ešenvalds. Ziemeļu gaismā". Koncerts Operā.

LTV 7

5.10 "Komisārs Reksis 9". Detektīvsēriāls.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Personība. 100 g kultūras". Atk.
7.55 "2022.gada pasaules meistarsacīkstes vieglatlētikā". Atk.
10.00 "Koncerts Zaķusalas studijā. *Labvēlīgais tips*". Atk.
10.45 "Saplēstā krūze". Daudzseriju filma.
11.45 "Alpu dakteris 14". Serāls.
12.30 "Komisārs Reksis 9". Detektīvsēriāls.
13.20 "Labākais no "Euromaxx". *Deutsche Welle* žurnāls".
13.50 "2023.gada pasaules FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā sievietēm". Tiešraide.
16.05 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".

16.35 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
16.45 "Dosimies ceļojumā! Pēdējiem mohikāņiem pa pēdām". Dok. filmu cikls.
17.00 "Dosimies ceļojumā! Sardinija. Lorensis". Dok. filmu cikls.
17.15 "Prāmja *Scandinavian Star* traģēdija". Dok. filma.
18.15 "Hadsons un Reksis 3". Detektīvsēriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Dosimies ceļojumā! Paragvajas misijas". Dok. filmu cikls.
19.45 "Dosimies ceļojumā! Japāna, samurajji". Dok. filmu cikls.
20.00 "Dosimies ceļojumā! Petra". Dok. filmu cikls.
20.15 "Devids Roko gatavo mājas". Dok. filmu cikls.
21.05 "Mērdoka noslēpumi 7". Detektīvsēriāls.
21.50 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
22.00 "Vikingi 5". Serāls.
22.45 "Meli". Serāls.
23.35 "Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā". Atk.
1.40 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
2.10 "LTV - 60. Zelta arhīvs". *Dzied Haralāls Simunis*.
2.50 "Komisārs Reksis 9". Detektīvsēriāls.

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
5.30 "Divarpus viru 7". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Svētais Maiks 2". Serāls.
9.50 "Rītdiena pieder mums". Serāls.
11.10 "Brāji remontē". Realitātes seriāls.
13.10 "Animācijas seriāls".
13.20 "Televeikala skatlogi".
13.40 "Paramediķi 2". Dok. seriāls.
14.40 "Izdrototāju pilsēta 2". Serāls.
15.40 "Izmeklē Klāra". Serāls.
16.50 "Tandēmā 6". Serāls.
18.00 "TV3 ziņas isumā".
18.10 "Izciņķās brīvdienu pilsētas 2". Izklaidējošs raid.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 13".
21.10 "Rūgtās izvēles". Serāls.
21.45 "Spozīte prāti". Detektīvsēriāls.
23.00 "Cilvēks vilcienā". Spraiga

1.05 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
3.50 "UgunsGrēks 12". Serāls.
5.00 "Viņas melo labāk 10". Serāls.
5.30 "Tīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Dzīvot ir vērts". Serāls.
7.00 "Mani mīļie meli". Serāls.
8.00 "Rūgtās izvēles". Serāls.
8.35 "Mani remonta noteikumi 7". Realitātes šovs.
10.15 "Televeikala skatlogi".
10.40 "UgunsGrēks 6". Serāls.
11.50 "Zem klāja 3". Realitātes šovs.
14.00 "Grejas anatomija 11". Serāls.
16.00 "Pamāte". Serāls.
17.00 "Neuzticība". Serāls.
19.00 "Doktors Haus 4". Serāls.
21.00 "Sappu kāzas". Romantiska komēdija.
23.00 "Svēszemnice". Serāls.
0.15 "Melna/balta dzīve". Serāls.
1.20 "Neuzticība". Serāls.
3.10 "Viņas melo labāk 10". Serāls.

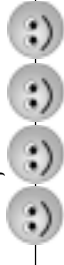
TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Uz līnijas". Atk.
8.00 "Zīpu Top". Atk.
8.30 "Par karu Krievijā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Globuss". Atk.
11.00 "Dr. Apinis". Atk.
12.00 "Dienas personība". Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
15.00 "Radio *Svoboda* par svarīgo Krievijā un pasaulē". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Zīpu Top".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Uz līnijas".
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
20.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
20.30 "Pieci novadi Latvijā".
21.00 "Kur tas suns aprakts?".
22.00 "Uz līnijas". Atk.
22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
1.30 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz līnijas". Atk.
4.30 "Zīpu Top". Atk.

5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

ReTV

5.00 "Maksākerēšanas noslēpumi".
5.25 "Skats no Ventpils".
5.50 "Gaidām ciemos!"
6.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
7.00 "ReTV ziņas". Atk.
7.30 "Mājā un sētā".
8.00 "Āzija 360°".
9.00 "Skats no Ventpils".
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
10.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
11.00 "Skats no Ventpils".
11.30 "Latvijas stāsti".
12.00 "Mājā un sētā".
12.30 "Vērtīgi zināt".
13.00 "Cietuma ābece".
13.30 "Āzija 360°".
15.00 "ReTV ziņas trijos".
15.30 "Latgale kara ēnā".
16.00 "Gaidām ciemos!".
16.30 "But Ogres novadā".
17.00 "Skats no Ventpils".
17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
18.15 "Spried ar *Deffi*".
19.00 "ReTV ziņas septiņos".
19.25 "Tumsas pabērni".
20.00 "Līdaku jelenktie".
20.30 "Līdaku novads rada un dara".
21.00 "ReTV ziņas deviņos".
21.25 "Latvijas stāsti".
22.00 "Zini savas tiesības!".
23.00 "Vērtīgi zināt".
23.30 "Spried ar *Deffi*". Atk.
0.15 "Par Liepāju un Iepājniekiem".
0.30 "Gaidām ciemos!".
1.00 "Māksla LV".
1.30 "But Ogres novadā".
2.00 "Skats no Ventpils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
3.55 "Latvijas stāsti".
4.15 "Tā dzīvojam".
4.35 "Latvijas stāsti".

Šodien manā horoskopā rakstīts, ka rīt lietošu alkoholu. Kas es tāds esmu, lai ar zvaigznēm strīdētos...

-Mana sieva katru dienu iet uz krogu. -Aizliedz viņai to darīt! -Bet kas tad mani mājās vedīs?!

lieliski klausītāji

Mīluļu CV: Džesika, Šeris, Kate un putni Žaks un Čiepa

(Par saviem mīluļiem stāsta gulbeniete EVELĪNA ZEMNIECE, kura mācās Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā.)

Foto – no personīgā arhīva

Foto – Līga Panga

Džesika – tēta dzimšanas dienas dāvana. Viņa ir 9 gadus veca Amerikāņu Stafordšīras terjera jauktene, pirka gan kā tiršķirnes sargsuns. Viņa labprāt iekāps klēpī un iedos buču, ir ļoti uzticīga un nedaudz greizsirdīga, patīk spēlēties. Saprot, ja aizrāda par blēņām, ko ir pastrādājusi, prot nokaunēties, kā arī baidās no pērkonā. Džesika, iespējams, ir vegāne... Šobrīd, kad dārzā nogatavojas ogas, pēc tām mums ir jādodas slepus, jo Džesika vienmēr ir klāt! Avenes, ērkšķogas – tā šmakstina! Krūmellenes iežogojām... Nāk gurķu laiks, un tie parasti ir iznēsāti pa pagalmu pusgrauti, siltumnīcā durvīm priekšā jāliek reste, jo tūlīt sāks sārtoties pirmie tomāti, un Džesika zina, ka bez tomātiem tur nogatavojas arī vīnogas... Mums ābeļdārzā aug vairākas lielas bumbieres, – kad pašiem pietiek, dodam bumbierus kaimiņiem vai draugiem. Tad, lūk, pēc bumbieriem jālokās ātrā tempā un tad vēl jāpacīkstas ar Džesiku, jo viņai laikam žēl... Skopa droši vien! Džesikai bailes no salūta un pērkonā, un pērkonu viņa jūt jau iepriekš, tad slēpjas... Tas varētu būt tāpēc, ka arī vecmammai bija bailes no pērkonā, un tad vienmēr visiem loģiem bija jābūt ciet, kontaktiem – izrautiem, visiem – istabās...

Foto – Līga Panga

Kate – mana kaķene. Pati atradu, sarunāju, lai brāļa draugs atved mājās mazu kaķēnu. Lai gan Kate skaitās bezšķirnes kaķis, arī viņa nes mājās medijumus. Vienreiz pat bija atstiepusi zalkti. Mēs milam savus mīldzīvniekus – Džesiku, Šeri, Kati, Žaku un Čiepu. Viņi ir daļa no mūsu ģimenes, turklāt pirmajiem trim dzīvnieku pasē stāv rakstīts 'Zemnieks'. Iesaku ikvienam, – pirms paņemt kādu mājdzīvnieku savā ģimenē, apdomāt kārtīgi, vai spēs par viņu parūpēties ilgus gadus, un jāsaprot, ka viņi mēdz arī slimot. Mēs esam atbildīgi par tiem, kurus pieradinām!

No mūsu pieciem mājdzīvniekiem visvecākais ir Šeris – aptuveni 10 gadus vecs britu išspalvainais runcis, ļoti neatkarīgs un ar raksturiņu. Viņu mammai nopirka tētis mamma slimošanas laikā, un mamma viņu sauc par savu antistresa runci, kurš pie visiem klāt nemaz neiet. Šeris mūsu mājas pagalmā izķēra visus kurmjus. Sākumā pat šķita divaini, ka runcis savus medījumus no rīta bija sastiepis mājas durvju priekšā, bet tā viņš vienmēr visu atrādīja. Tad mēs nu jau visiem zināmajā *TikTok* redzējām sižetu, kur bija paskaidrots: ja kaķis nes mājās medijumu, viņš tevi ir pieņēmis savā ģimenē, izrāda rūpes par tevi, apgādā ar pārtiku.

Šeris, kā jau brits un aristokrātisks runcis, nekad no rīta neēdis no trauka, ja tas nebūs papildināts. Arī tad, ja trauks ir pilns, vienmēr ir jāpokrata bļodiņa, it kā papildinot grauzdiņus. Gatavojot gaļu ģimenes maltītei, cenšamies to darīt klusu, bet te tev nu bija, – Šeris pat mājas otrajā stāvā sadzird naža pieskārienu gaļas dēlītim... Tas ir viens mirklis, un Šeris ir klāt, – dodiet man gaļu! Man šķiet, ka mūsu kaķi ar mums sarunājas, – ja uzaicinām doties gulēt, tie saprot un dipina pa kāpnēm uz guļamistabu.

Foto – Līga Panga

Putni ir mūsu mājas modinātāji. Ja jums patīk pēc ballītēm un brīvdienās ilgāk pagulēt, tad putni nav domāti jums. Es pie putniem tiku, mācoties 7.klasē, kad ballītes vēl nebija prātā. Lielais brālis vairākas reizes draudēja tos palaist brīvsoli, bet tie joprojām piecivina mūsu māju. Arī abi kaķi pieraduši pie viņveidīgo papagaiļu čalām. Žaks ir visvecākais, – pagājuši četri gadi, kopš ieradās mūsu mājā un pa šo laiku ir zaudējis trīs dzīvesbiedrenes. Atsaucas uz savu vārdu, patīk lidināties pa istabu un garšo spināti. Čiepa – Žaka ceturta dzīvesbiedrene, liela dziedātāja, patīk, ja istabā fonā skan mūzika, tad čivina līdzī.

Brīvbriדי sagatavoja Līga Panga

CILVĒK ZIŅAS

Kam gardāka zupa?

Foto - E. Gabranovs

Jūlija nogalē pagasta svētkus svinēja gan Tilžas, gan Balvu pagastos. Tilzā, mednieku mājā "Bebrītis 2", Aivars Irbitis rūpējās par zupas pagatavošanu. Viņš sprieda, ka zupa būs īpaši garda. Interesanti, ka arī Balvu pagastā par dažādām aktivitātēm rūpējās mednieku biedrība "Bebrītis". Tās vadītājs Māris Kozlovskis taujāts, kam gardāka zupa, atsmēja: "Kas sunim asti cels, ja ne pats." Spriežot par pagasta ļaužu aktivitāti, Māris mudināja aplūkot šautriņu mešanas dalībnieku sarakstu. Un patiesi vienā sarakstā bija 41, otrā – 28 dalībnieki. Pagasta ļaudīm viņš vēlēja lustīgu dzīvošanu. Tiesa, prieka recepti pieredzējušais mednieks neatklāja. "It visur jāpiepalās," viņš domīgi piebilda. Savukārt Balvu pagasta pārvaldnieks Andris Ķerāns jokoja, ka svētkos it visus pievilina ne tikai ar zupu: "Vēl ir arī sautējums vai putriņa."

Foto - E. Gabranovs

Robins Huds. Balvu pagasta svētkos liela interese bija par loka šaušanas disciplīnu. Robina Huda lomā iejūtās arī Jānis Zujāns (foto).

Foto - E. Gabranovs

Piesaista gaviļu saucieni. "Uzvarēju brāli. Urrā!" lepojās Annija Ķerāne, kad vienā no pārbaudījumiem uzrādīja labāku rezultātu nekā brālis.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Dari, kamēr vari..."

(Mednieku kolektīva "Bebrīši" vadītāja Māra Kozlovskā aicinājums Balvu pagasta svētkos)

Redakcija atvairnojas visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvairnojušas vai aizvairnos

Trīs nedēļu intensīvas mācības

Absolvē valsts aizsardzības mācības nometni

No 1. līdz 23.jūlijam Jaunsardzes centrs Nacionālo bruņoto spēku militārajā bāzē "Lāčusils" pirmo reizi organizēja 23 dienu valsts aizsardzības mācības aprobācijas nometni, kuru veiksmīgi pabeidza 48 izglītojamie. Starp šiem jauniešiem bija arī Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas audzēknis DANIELS LAURENOVS.

Drosme, izturība un uzdrīkstēšanās

Nometnē izglītojamie apguva un pilnveidoja dažādas praktiskas lietas, piemēram, lauka kaujas iemaņas, šaušanas un orientēšanās prasmes, piedalījās ierindas mācības nodarbībās un nostiprināja pirmās palīdzības sniegšanas prasmes. Apgūstot pirmās palīdzības kursus, to noslēgumā sekmīgi nokārtojot pārbaudījumu, izglītojamie ieguva arī pirmās palīdzības apliecību. Tāpat jaunieši devās izzinošā ekskursijā, padziļinot zināšanas par Latvijas vēsturi un profesionāla gida pavadībā izzinot Cēsu kaujas vēsturiskos notikumus. No mācībām brīvajā laikā izglītojamie piedalījās vakara aktivitātēs, attīstot sevi līdera īpašības, apgūstot komandas darbu un sadarbību, pildot dažādus uzdevumus grupās.

Nometnes noslēgumā izglītojamos uzrunāja Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jānis Garisons un Jaunsardzes centra direktors pulkvedis Aivis Mirbahs. Viņi uzsvēra, ka jaunieši ar nometnē iegūtajām zināšanām un prasmēm ir liels pienesums Latvijas valstij un ka sabiedrība ir tik stipra, cik stiprs ir tās vājākais posms, kā arī atzinīgi novērtēja izglītojamo drosmi, izturību un uzdrīkstēšanos iziet 23 dienu ilgo nometni, kas, viņuprāt, jauniešiem galvenokārt iemācīja līderību, darbu komandā, saliedētību un daudzas citas prasmes. Protams, pateicības vārdi tika veltīti arī jaunsargu instruktoru un vadītāju lielajai atbildībai un profesionalitātei, organizējot šāda veida nometni.

Jāpiebilst, ka pēc aizvadītās nometnes gūtās atziņas būs pamats lēmuma pieņemšanai, vai 23 dienu ilgās valsts aizsardzības mācības nometnes notiks arī turpmāk.

Vienmēr vēlēties iepazīt karavīru ikdienu

Vienīgais jauniešis, kurš nometnē pārstāvēja Balvu novadu, bija balvenietis D.Laurenovs, kurš šogad septembrī Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā uzsāks mācības 12.klasē. Daniels stāsta, ka vienmēr vēlēties iepazīt militāro sfēru un uzzināt, kāda ir karavīru ikdiens. Tieši tādēļ pēc paša iniciatīvas skolā papildus izvēlējās apgūt valsts aizsardzības mācību. Kā lielākos ieguvumus sev, apgūstot šo mācību priekšmetu, Daniels min iegūto pirmās palīdzības apliecību, kuras derīguma termiņš ir pieci gadi. "Tā ir ļoti noderīga ikdienā, jo, piemēram, kārtojot autovadītāja tiesības vai arī vēloties saņemt ieroču turēšanas atļauju, vairs nav jāapgūst pirmās palīdzības kursi. Turklāt, kas nav mazsvarīgi, ietaupīju arī naudu, jo pirmās palīdzības apliecību ieguvi mācību ietvaros, par ko nebija jāmaksā. Protams, ļoti patika un vērtīgi ir tas, ka iemācījies darboties ar ieroci, – kā ar to šaut, izjaukt un salikt atpakaļ," stāsta Daniels.

Jautāts par pavadīto laiku 23 dienu valsts aizsardzības mācības nometnē, Daniels stāsta, ka spīgtākie iespaidi palikuši no lauka kauju mācībām. "Tas bija fiziski un psiholoģiski visgrūtāk, un uz katru nodarbību vajadzēja sevi pienācīgi sagatavot. Protams, laika gaitā uzkrājās arī nogurums, jo bija jāievēro konkrēts režīms un disciplīna, tajā skaitā diezgan agri jāceļas. Tomēr par to absolūti nesūdzos, jo topošajiem karavīriem un citiem iekšlietu un aizsardzības nozares darbiniekiem tas ir ļoti svarīgi," uzsver Daniels.

Daniels Laurenovs. Jautāts, vai jau izlēmis, kādu profesiju vēlas apgūt pēc vidusskolas absolvēšanas, balvenietis D.Laurenovs atzina, ka pagaidām par to vēl domā. "Valsts aizsardzības mācības nometnē pavadīju gandrīz mēnesi un tagad esmu guvis ieskatu karavīru ikdienas dzīvē. Jāteic, tā nūdien nav viegla un no cilvēka prasa konkrētas gan fiziskās, gan arī psiholoģiskās īpašības. Nometnē man ļoti patika, bet par to, vai savu nākotni saistīšu ar militāro sfēru, vēl neesmu pārliecināts. Viss ir pārdomu procesā!" darīja zināmu Daniels.

Komandas gars! Valsts aizsardzības mācības nometnē kā mācībspēks piedalījās arī Balvu novada jaunsargu instruktors JĀNIS RAKSTIŅŠ (attēlā – pirmajā rindā pirmais no kreisās puses). Viņš pastāstīja, ka jaunsargu instruktori nometnē ieradās vēl pirms izglītojamajiem, lai apskatītu mācību vietas un vēlreiz pārskatītu mācību tēmas. "Kad nometnē ieradās valsts aizsardzības mācības audzēkņi, viņiem tika nodrošinātas formas un pilns ekipējums. Nākamajā dienā jaunieši tika iepazīstināti ar plānoto nometnes gaitu, drošības jautājumiem un visu citu nepieciešamo informāciju, lai jau trešajā dienā sāktos mācības. Pamatā nometnē jaunieši pilnveidoja tās zināšanas, kuras jau iepriekš divu gadu laikā bija apguvuši valsts aizsardzības mācībā savās izglītības iestādēs, bet ļoti liela pievienotā vērtība bija, ka 23 dienu ilgajā nometnē

mācības bija intensīvas, kas jauniešiem ļāva savas prasmes un iemaņas pamatīgi nostiprināt. Konkrēti es biju instruktors lauka kauju iemaņās, jauniešiem šīs prasmes mācot katram individuāli. Savukārt pēc tam jau citu instruktoru vadībā izglītojamie šīs iemaņas pielietoja kolektīvās apmācībās, savstarpēji sadarbojoties. Jā, nometne nebija viegla pastaiga, bet tas, kas jauniešiem palīdzēja, bija vienotais un draudzīgais komandas gars. Nometne viennozīmīgi bija ļoti vērtīga, jo jaunieši guva reālu ieskatu, kāda ir ikdiens karavīra dzīvē un militāras vienības sastāvā. Turklāt izglītojamie ieguva jaunus draugus un kontaktus, jo nometnē bija jaunieši no visas Latvijas," gandarīts par nometnes pozitīvajiem ieguvumiem ir Balvu novada jaunsargu instruktors.

Pilnveido iemaņas lauka kaujā. Attēlā redzams, cik liels ekipējums jauniešiem jāpārvieta sev līdzī, lai izpildītu izvērštos uzdevumus. Tas prasa arī attiecīgu fizisko sagatavotību.

Maskēšanās. Piedaloties militārās operācijās apvidū, karavīru ikdiens nav iedomājama bez maskēšanās. Prasmes, kā to izdarīt visefektīvāk, pilnveidoja arī nometnes dalībnieki.

*Turpinājums 13.lpp

Foto – Jaunsardzes centrs

*Sākums 12.lpp.

Absolvē valsts aizsardzības mācības nometni

Foto - Jaunsardzes centrs

Iepazīst profesijas. Lai izglītojamos iepazīstinātu ar darba specifiku Valsts policijā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un Nacionālajos bruņotajos spēkos, nometnes laikā tika rīkotas arī profesiju prezentācijas. Attēlā redzams, kā viens no nometnes dalībniekiem iejutās ugunsdzēsēja glābēja lomā.

Foto - Jaunsardzes centrs

Un cik veikls esi Tu? Vakara aktivitātēs izglītojamie pārbaudīja savus spēkus arī attēlā redzamajā veiklības uzdevumā.

Foto - Jaunsardzes centrs

Sniedz pirmo palīdzību. Nostiprinot prasmes pirmās palīdzības sniegšanā, mācību apstākļi bija maksimāli pietuvināti realitātei.

Re, kā!

“Vai šis akmens nav jāaizvāc prom?”

Lasītājs aicina!

Pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā Latvija un daudzas citas pasaules valstis ne tikai nosodīja šo noziedzīgo rīcību, bet joprojām veic konkrētus pasākumus, kas vērsti pret mums kaimiņos esošo agresorvalsti un tās iespējām gūt panākumus kara darbībā.

Līdztekus gan Latvijā, gan arī citās valstīs tika izteiktas iniciatīvas un pieņemti likumi, kas mazinātu Krievijas ietekmi un propagandu dažādās dzīves sfērās. Tā, piemēram, pagājušā gada 16.jūnijā Saeimas deputāti galīgajā lasījumā pieņēma likumu, kas paredz demontēt padomju un nacistisko režīmu slavinošus objektus, lai nepieļautu Latvijas kā demokrātiskas un nacionālas valsts vērtību noniecināšanu un apdraudējumu, kā arī paustu nosodošu nostāju gan pret PSRS, gan nacistiskās Vācijas prettiesisko okupācijas varu, īstenoto politiku un veiktajiem noziegumiem. Likuma pieņemšanas brīdī Latvijas teritorijā kopumā bija ap 300 pieminekļi, piemiņas plāksnes un memoriālie objekti, kas veltīti padomju

okupācijas režīmam un armijai. Tāpat jāpiebilst, ka likums neattiecas uz pieminekļiem, piemiņas zīmēm, plāksnēm un vietām, arhitektoniskiem vai mākslinieciskiem veidojumiem, kas atrodas karā kritušo karavīru apbedījuma vietās, kā arī padomju vai nacistiskā terora upuru piemiņas vietās.

Pagājušajā nedēļā laikraksta “Vaduguns” redakciju apmeklēja balvenietis, kurš atbildīgos cilvēkus aicina rīkoties un aizvest prom attēlā redzamo akmeni. “Pastaigājoties pa Balvu pilsētu, Brāļu kapu memoriālā ansambļa teritorijā ievēroju diezgan liela izmēra akmeni, ko iepriekš nemaz nebiju pamanījis. Kad pienācu tuvāk, lai to apskatītu, izrādījās, ka tas veltīts padomju atbrīvotājiem no fašistiskajiem iebrucējiem... Ko šis akmens tā dēvētajiem atbrīvotājiem tur vēl dara? Jā, Brāļu kapos ir apbedījumi, bet vai tad zem šī akmeņa, kas atrodas krietni nostāk no apbedījumiem, arī guļ savulaik kritušie karavīri? Noteikti, ka nē! Līdz ar to tas tikai un vienīgi slavina noziedzīgo padomju režīmu un tam nav vietas Balvos!” uzsver balvenietis.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Padomju atbrīvotāju plāksne - aplieta un bojāta. Uz attēlā redzamā akmeņa ir piestiprināta plāksne ar vārdiem: “1944.gada 30.jūlijā Baltijas frontes 54.armijas 321.divīzijas karaspēka daļas atbrīvoja Balvu pilsētu no vācu fašistiskajiem iebrucējiem.” Jāpiebilst, ka, citējot plāksnē rakstīto, iespējams, nedaudz esam kļūdušies. Tas tādēļ, jo, kā redzams attēlā, vārdi uz plāksnes ir

grūti saskatāmi, jo tai kāds kaut ko ir uzlējis virsū. Plāksnei trūkst arī vienas stiprinājuma skrūves, un nevar izslēgt, ka kāds to centies noraut nost. Visticamāk, tas darīts ar mērķi, lai paustu savu attieksmi gan pret to, ko savulaik padomju režīms nodarīja Latvijai, gan arī pret pašreizējo Krievijas noziedzīgo politiku, iebrūkot Ukrainā. “Piemiņa padomju atbrīvotājiem, kuri pēc tam Latviju okupēja uz 50 gadiem, mums nav vajadzīga!” pārliecināts Balvu pilsētas iedzīvotājs.

Informē CSDD

Jauna drošības kampaņa

Katru gadu, iestājoties siltam laikam, strauji aug ceļu satiksmes negadījumu skaits, kuros iesaistīti bērni - īpaši, pārvietojoties ar velosipēdiem un elektroskrejriteņiem.

Tāpēc “Ceļu satiksmes drošības direkcija” (CSDD), Bērnu klīniskās universitātes slimnīca un Valsts policija uzsākusī jaunu satiksmes drošības kampaņu “Tava priekšzīme – svarīgākā ceļazīme”, kuras mērķis ir veidot pieaugušo, sevišķi vecāku, izpratni par viņu priekšzīmīgas rīcības ceļu satiksmē nozīmi, veidojot drošus bērnu paradumus uz ceļa. Kampaņa vērs uzmanību uz trīs būtiskām situācijām. Pirmkārt, aicinot vecākus lietot bērna vecumposmam atbilstošu autosēdekli, līdz viņš sasniedz 150 cm augumu, bērnu vienmēr tajā piesprādzējot. Otrkārt, aicinot ievērot, ka bērniem līdz 12 gadiem, pārvietojoties ar mikromobilitātes līdzekļiem, ķivere jālieto obligāti un tā ieteicama ikvienam velobraucējam. Treškārt, aicinot izglītēt bērnus, ka līdz 14 gadu vecumam ar elektroskrejriteņiem nedrīkst braukt un šis transportlīdzeklis paredzēts tikai vienam cilvēkam.

Visbiežāk cieš kā pasažieri

CSDD dati liecina, ka šī gada pirmajos sešos mēnešos ceļu

satiksmes negadījumos bērni visbiežāk cietuši kā transportlīdzekļu pasažieri. Proti, kā pasažieri cietuši 127 bērni, bet kā gājēji - 78 bērni. Tīkmēr ceļu satiksmes negadījumu veidi, kuros iekļuvuši bērni, atšķiras. Visbiežāk, 112 gadījumos, fiksētas sadursmes. Uzbraukšana gājējam notikusi 83 gadījumos, bet uzbraukšana velosipēdistam – 38 gadījumos.

Atklājot kampaņu, satiksmes ministrs Jānis Vitenbergs norādīja: “Tikai kopīgiem spēkiem mēs varēsim atrisināt šo samilzušo problēmu. Mani, kā jaunu ministru un mazu bērnu tēvu, šī situācija ļoti satrauc, jo to bērnu un pusaudžu traumas, kas gūtas, piemēram, vadot skrejriteņus vai neapdomīgi braucot ar velosipēdu, lielā daļā gadījumu būtu bijis iespējams novērst, ja vien būtu atbilstoši noteikumi, kontrole, pienācīga attieksme no pašiem transportlīdzekļu lietotājiem un lielāka līdzatbildība no viņu vecākiem. Jāpiebilst, ka šobrīd finiša taisnē ir grozījumi Ceļu satiksmes noteikumos. Arī Saeima ir apstiprinājusi grozījumus Ceļu satiksmes likumā, kas paredzēs vairākas izmaiņas attiecībā uz elektroskrejriteņiem, piemēram, lielākus sodus par pārkāpumiem, obligātu ķiveres nepieciešamību un jebkāda transporta vadīšanas tiesības, lai brauktu ar šo transportlīdzekli.”

Sekas var būt uz mūžu

Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas mediķi norāda, ka, neraugoties uz centieniem dažādos veidos uzrunāt sabiedrību par drošību uz ielas un mājās, situācija ar katru gadu tikai pasliktinās. No šī gada sākuma līdz 20.jūlijam ceļu satiksmes negadījumos cietuši un bērnu slimnīcā nonākuši 149 bērni. Pagājušajā gadā jūlija beigās šis skaitlis bija mazāks – 116. “Visvairāk traumu tiek gūtas, braucot ar velosipēdiem. Līdz šī gada jūlija beigām, salīdzinot ar tādu pašu laika posmu pērn, bērnu skaits, kuri atzinuši, ka trauma gūta, kritot no velosipēda, audzis par 25%. Daudz traumu tiek gūtas, kritot no elektroskrejriteņiem. No šī gada sākuma līdz 20.jūlijam 54 bērni, kuri nonākuši bērnu slimnīcā, atzinuši, ka trauma gūta saistībā ar elektroskrejriteņu izmantošanu – gan kritot no šī braucamā, gan ciešot situācijās, kad kāds cits uzbrauc virsū. Pagājušajā gadā jūlija beigās saistībā ar elektroskrejriteņu traumas bija guvuši 42 bērni. Taču skaitļi parāda tikai tendenci. Mūs satrauc katra bērna drošība un veselība, jo pēc kritiena var būt sekas gan uz visu vasaru, gan arī uz visu mūžu. Tāpēc ir kritiski svarīgi veicināt sabiedrības izpratni par traumām un to sekām, kas iestājas, ja netiek ievēroti drošības pamatprincipi satiksmē,” stāsta Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas virsraste Renāte Snipe.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

